

Epidemiologische surveillance van rabiës - 2017

Auteurs: J. Rebolledo, B. Brochier, S. Terryn, S. Van Gucht

Hoofdpunten

- In België is er sinds 1922 geen enkel autochtoon humaan geval van rabiës meer gerapporteerd.
- In 2017 zijn er 3 analyse aanvragen voor verdachte humane gevallen ingediend bij het NRC. Alle gevallen bleken negatief.
- In 2017 is in Wallonië een tweede autochtoon geval van rabiës bij een vleermuis gediagnosticeerd.

Informatiebron

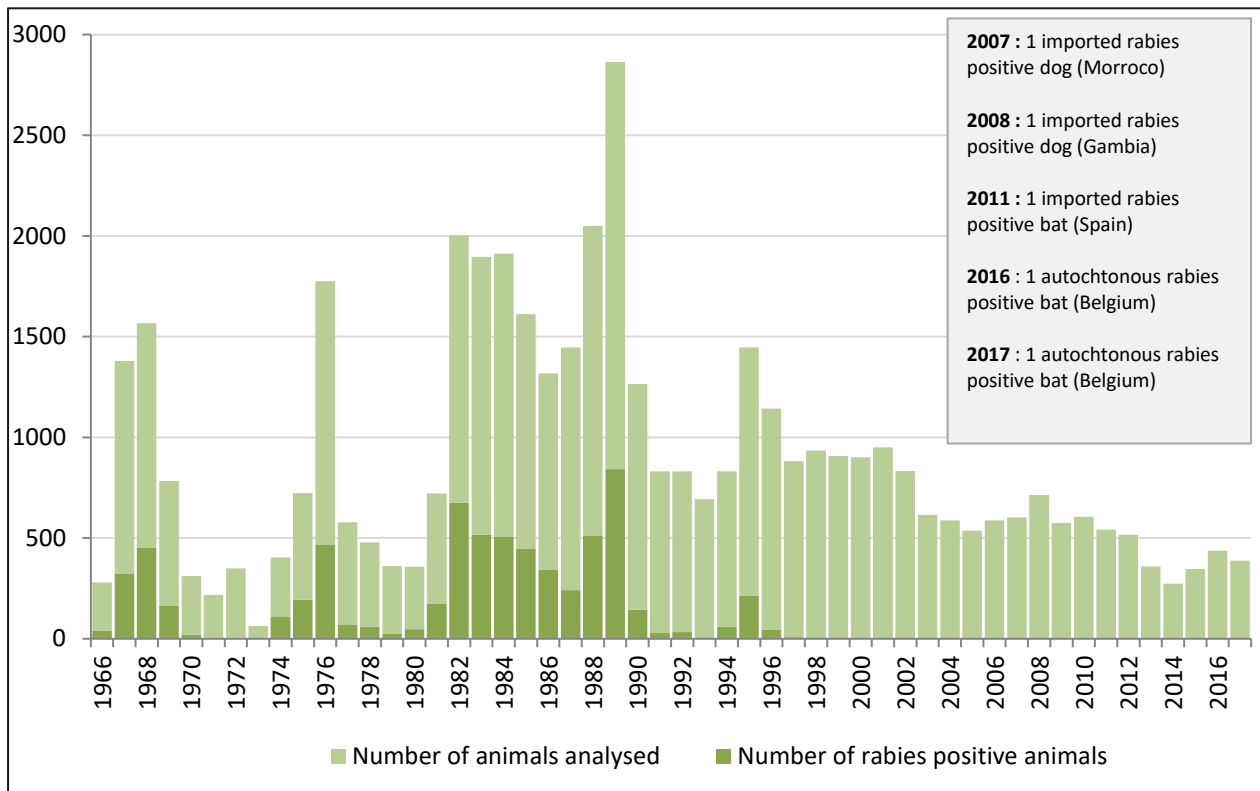
- Epidemiologische surveillance door het [NRC](#), gevestigd binnen Sciensano.
- Gegevens van de meldingsplicht (Wallonië, Vlaanderen, Brussel).

Epidemiologie

- Aantal gevallen: in België is er sinds 1922 geen enkel autochtoon humaan geval van rabiës meer gerapporteerd.
- In 2017 zijn er 387 tests verricht bij verdachte (gedomesticeerde en wilde) dieren, 1 ervan (vleermuis) bleek positief (Figuur 1).
- Aantal serologische tests ter controle van de vaccinale efficiëntie bij de mens: 3060 testen, waarvan er 167 zijn uitgevoerd bij personen die een post-expositie profylaxe toegediend hebben gekregen na hun potentiële blootstelling aan rabiës (Figuur 2).

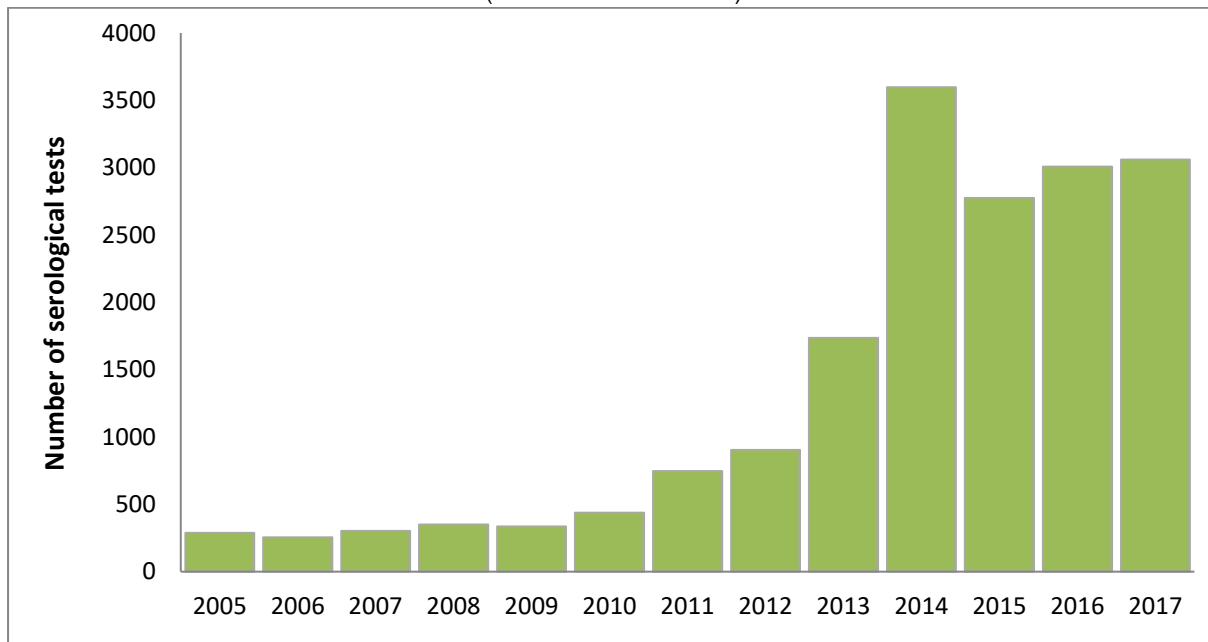
Figuur 1: Aantal dieren getest op rabiës en aantal positieve tests bij dieren, België, 1966-2017

(Bron: NRC voor rabiës)



Figuur 2: Aantal serologische tests voor rabiës uitgevoerd bij de mens, per jaar, België, 2005-2017

(Bron: NRC voor rabiës)



Belang voor volksgezondheid

België is sinds 2001 vrij van klassieke rabiës (*Rabies virus-RABV*). *European bat lyssavirus-1* en *-2* (EBLV-1/-2) zijn echter overal in Europa in omloop bij vleermuizen. Hoewel er een vermoeden bestond dat het atypische rabiësvirus (EBLV-1/-2) in omloop was bij vleermuizen in België, is het eerste autochtone geval van een vleermuis die drager is van het rabiësvirus EBLV-1b pas in 2016 gediagnosticeerd. In 2017 is er een tweede diagnose van rabiës (EBLV-1) bij een vleermuis (*Eptesicus seronitus* of laatvlieger) op het Belgische grondgebied bevestigd.

Wat betreft de serologische tests uitgevoerd ter controle van de werkzaamheid van het vaccin bij de mens, stellen we sinds 2012 een toename vast van het aantal tests. Deze toename zou verband kunnen houden met de toenemende trend om de immuniteit tegen rabiës na een primovaccinatie te meten, vóór het herhalingsvaccin of na vaccinatie in het kader van een behandeling na blootstelling. Een aangepaste serologische opvolging van de immuniteit maakt het immers mogelijk om onnodige herhalingsvaccins te voorkomen en dus te besparen op het gebruik van antirabiësvaccins die soms moeilijk te verkrijgen zijn.

Hoewel het risico voor de volksgezondheid zowel in België als Europa gering is en beperkt blijft tot personen die in contact komen met vleermuizen en personen die naar endemische gebieden reizen, blijft het risico bestaan. Daarom is het van fundamenteel belang dat de surveillance van rabiës bij dieren wordt voortgezet en de strikte regels inzake internationale verplaatsingen van honden en katten worden gevolgd. Het is ook van essentieel belang dat de potentieel blootgestelde populatie, in het bijzonder reizigers en specifieke groepen zoals beheerders van dierenparken, speleologenclubs, jeugdbewegingen, werknemers in ondergrondse groeven (nog actieve ontginningen), dakwerkers, zij die zolders leeghalen enz., wordt aangezet tot het nemen van preventieve maatregelen.

Meer informatie

- Agentschap Zorg en Gezondheid (AZG). Richtlijn rabiës. Beschikbaar via: <https://www.zorg-en-gezondheid.be/richtlijn-rabi%C3%ABs>
- Hoge Gezondheidsraad (HGR). Aanbevelingen voor de opvolging van de incidentie van rabiës en inzake maatregelen om overdracht op de mens te voorkomen. Beschikbaar via: https://www.health.belgium.be/sites/default/files/uploads/fields/fpshealth_theme_file/hgr_9432_25012018.pdf
- European Center for Disease Prevention and Control (ECDC). Surveillance and disease data for rabies. Beschikbaar via: <https://ecdc.europa.eu/en/rabies/surveillance-and-disease-data>